

*Наталія ЮЗЮК
(Україна, Львів)*

ДО ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ У ЗВО КЛЮЧОВИХ ЗАСАД КОМПЕТЕНТІСНО-СПРЯМОВАНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ

Новітні аспекти підготовки вчителів музичного мистецтва для сучасної української школи, набуття ними фахової компетентності вимагають тісної взаємодії різноманітних елементів загально-педагогічного, аналітичного, прикладного і психологічного характеру, до того ж вправне володіння музичним інструментом збагачує їхню професійну майстерність, розширює мистецьку палітру майбутніх фахових перспектив. Прогресивні провідні принципи компетентісно спрямованої професійної музичної освіти вимагають впровадження у ЗВО різноманітних активних та інтерактивних інноваційних технологій для реалізації засад «навчатись діючи», що спираються на емоційно-інтелектуальний (теоретичний) та щоденний (практичний) досвід, внаслідок чого майбутнім спеціалістам прищеплюються вміння застосовувати на практиці предметні знання і навички, а також допомагають усвідомити їх потребу. Системний компетентісний підхід являє собою «зміщення акценту з накопичування нормативно визначених знань, умінь і навичок до формування й розвитку в учнів здатності практично діяти, застосовувати індивідуальні техніки і досвід успішних дій у ситуаціях професійної діяльності та соціальної практики» [2, 112].

Формування у молоді ключових компетентностей відбувається в процесі інноваційної освітньо-виховної діяльності, в якій традиційні форми і методи навчання поєднуються з освітніми технологіями загалом і технологіями навчання зокрема. Одним з головних завдань всебічного виховання фахівця нового покоління є спрямування його діяльності до самостійного розширення і поглиблення особистого художньо-пізнавального досвіду,

відтак його діяльність має бути скерована на свідому індивідуальну науково-пошукову практику самим навчальним процесом. Разом з тим, йому важливо мати не тільки професійні знання, вміння і навички, а також і ґрунтовну ерудицію, різноманітні художні враження та набутий власний практичний виконавський досвід. Відома львівська професорка Дарія Герасимович колись у своїй методиці висвітлила провідну ідею фортепіанної педагогіки наступним чином: «Навчання гри на фортепіано не обмежується викладом технічних формул та ознайомлення з фортепіанною літературою, а включає в себе велику й відповідальну роботу викладача над формуванням загального і музичного світогляду учня, естетичного смаку майбутнього музиканта ...» [1, 50].

Розвиток сучасного освітнього процесу спонукає педагогів ЗВО до пошуку і впровадження експериментальних форм навчально-виховної роботи з метою прищеплення своїм вихованцям вміння розв'язувати нетипові навчальні завдання нестереотипними методами. Наведу приклади роботи з власного досвіду: починаючи від 2019 року відбувається систематична участь вихованців мого класу у щорічних Міжнародних науково-практичних студентських конференціях «Молоді музикознавці» у Київській муніципальній академії музики ім. Р. Глієра (переможниці М. Пакош, А. Ніколенко відмічені Грамотами); у щорічних Всеукраїнських конференціях «Музичне мистецтво та наука на початку третього тисячоліття» в Одеській НМА ім. А. Нежданової та «Музикознавчі студії Поділля» у Вінницькому коледжі культури і мистецтв ім. М. Леонтовича. Також, піаністи мого класу постійно беруть участь у різноманітних Міжнародних дистанційних фестивалях-конкурсах, де вони посідають чільні місця, також здобувають Гран-Прі. Участь студентів у таких заходах вимагає від них свідомого застосування персональної праці, потребує різноманітних теоретичних знань, відпрацювання і закріплення виконавських вмінь, спонукає до більш відповідальної ґрунтовної підготовки для вирішення проблем, які зустрічатимуться їм у майбутньому, отже дає їм велику користь, також

збільшує переконаність у власні сили. Саме так, на основі особистого практичного досвіду у студента активізується формування цілої низки ключових фахових компетентностей, відповідно до думки видатного італійського піаніста Ферруччо Бузони: «Щоби сприймати художній твір, половину роботи над ним повинен зробити той, хто сприймає».

Сьогодні наша держава потребує новітньої молоді генерації ерудованих, високоосвічених фахівців у галузях освіти і культури. І це повинно орієнтувати викладачів ЗВО на підготовку спеціаліста нового типу з розвинутою національною свідомістю, духовною культурою та інтелектом, активністю мислення, готовністю до самоосвіти і прогресу. Розпочатий сучасний процес відродження генетичних джерел національної емоційної пам'яті неодмінно зумовить піднесення нашого суспільства, про що пророчно вказував патріарх української музики Станіслав Людкевич: «... молоді українські музики, переймаючи всякі новітні гасла музичної культури, мусять виявити чимало здорового почуття та культурного інстинкту, а притім і критицизму, щоб уміти захопити собі на власність усе добре, здорове та зробити пригожим для ужитку рідної культури» [3, 393].

Література:

1. Герасимович Д. Методика навчання гри на фортепіано: посібник для [викл. муз. шкіл та муз. училищ]. Київ: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР. 1962. 60 с.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / [під заг. ред. О. В. Овчарук]. Київ: «К. І. С.». 2004. 112 с.
3. Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи: в 2-х тт. / [ред., вступна стаття і примітки З. Штундер]. Львів: Вид-во М. Коць. Т. І. 1999. 496 с. (Серія «Історія української музики», Вип. 5).